

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

ŠTUDIJSKO GRADIVO PRI PREDMETU

OBLIGACIJSKO PRAVO

II

ODŠKODNINSKE IN POVRAČILNE OBVEZNOSTI

INTEGRIRANI ŠTUDIJSKI PRIPOMOČEK Z
NALOGAMI IN USMERITVAMI

Nataša
SAMEC BERGHAUS

Andrej
BITRAKOV

Klemen
DRNOVŠEK

Univerza v Mariboru

Pravna fakulteta

Študijsko gradivo pri predmetu Obligacijsko pravo - II

Odškodninske in povračilne obveznosti

Integrirani študijski pripomoček z nalogami in usmeritvami

Avtorji

Nataša Samec Berghaus

Andrej Bitrakov

Klemen Drnovšek

Marec 2025

Naslov <i>Title</i>	Študijsko gradivo pri predmetu Obligacijsko pravo – II <i>Study Material for the Course Law of Obligations - II</i>
Podnaslov <i>Subtitle</i>	Odškodninske in povračilne obveznosti, integrirani študijski pripomoček z nalogami in usmeritvami <i>Compensation and Reimbursement Obligations, Integrated Study Tool with Tasks and Guidelines</i>
Avtorji <i>Authors</i>	Nataša Samec Berghaus (Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta) Andrej Bitrakov (Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta) Klemen Drnovšek (Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta)
Recenzija <i>Review</i>	Jerneja Prostor (Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta) Matjaž Tratnik (Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta)
Lektoriranje <i>Language editing</i>	Jožica Vindiš
Tehnična urednika <i>Technical editors</i>	Jan Perša (Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba) Marina Bajić (Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba)
Oblikovanje ovitka <i>Cover designer</i>	Jan Perša (Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba)
Grtafika na ovitku <i>Cover graphics</i>	Tekstura ozadja, avtor: Pezibear, pixabay.com, 2024
Grafične priloge <i>Cover material</i>	Vsi viri so lastni, če ni navedeno drugače. Samec Berghaus, Bitrakov, Drnovšek (avtorji), 2025

Založnik **Univerza v Mariboru**
Published by **Univerzitetna založba**
Slomškovo trg 15, 2000 Maribor, Slovenija
<https://press.um.si>, zalozba@um.si

Izdajatelj **Univerza v Mariboru**
Issued by **Pravna fakulteta**
Mladinska ulica 9
2000 Maribor, Slovenija
<https://www.pf.um.si>, pf@um.si

Izdaja
Edition Prva izdaja

Vrsta publikacije
Publication type E-knjiga

Izdano
Published at Maribor, Slovenija, marec 2025

Dostopno na
Available at <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/911>

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

347.4/.5(075.8)(0.034.2)

SAMEC Berghaus, Nataša

Študijsko gradivo pri predmetu Obligacijsko pravo - II [Elektronski vir] : odškodninske in povračilne obveznosti, integrirani študijski pripomoček z nalogami in usmeritvami / avtorji Nataša Samec Berghaus, Andrej Bitrakov, Klemen Drnovšek. - 1. izd. - E-knjiga. - Maribor : Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025

Način dostopa (URL): <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/911>

ISBN 978-961-286-905-2 (PDF)

doi: 10.18690/um.pf.2.2025

COBISS.SI-ID 227630595

© Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba

/ University of Maribor, University Press

Besedilo / Text © Samec Berghaus, Bitrakov, Drnovšek (uredniki), 2025

To delo je objavljeno pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Nekomercialno 4.0 Mednarodna. / *This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.*

Uporabnikom se s to licenco dovoli nekomercialno reproducirati, distribuirati, dajati v najem, priobčiti javnosti in predelovati avtorsko delo in njegove predelave, morajo pa navesti avtorja.

Vsa gradiva tretjih oseb v tej knjigi so objavljena pod licenco Creative Commons, razen če to ni navedeno drugače. Če želite ponovno uporabiti gradivo tretjih oseb, ki ni zajeto v licenci Creative Commons, boste morali pridobiti dovoljenje neposredno od imetnika avtorskih pravic.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

ISBN 978-961-286-905-2 (pdf)

DOI <https://doi.org/10.18690/um.pf.2.2025>

Cena Brezplačni izvod

Odgovorna oseba založnika Prof. dr. Zdravko Kačič
For publisher rektor Univerze v Mariboru

Citiranje Samec Berghaus, N., Bitrakov, A., Drnovšek, K. (2025). *Študijsko gradivo pri predmetu Obligacijsko pravo – II: odškodninske in povračilne obveznosti, integrirani študijski pripomoček z nalogami in usmeritvami* Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. doi: 10.18690/um.pf.2.2025
Attribution

Kazalo

Spremna beseda	1
1 ODŠKODNINSKE OBVEZNOSTI	5
NAVODILA IN USMERITVE ZA ŠTUDIJ	6
MOJ NAČRT DELA	8
1.1 Teoretična vprašanja	10
1.2 Praktični primeri	69
Primer 1	69
Primer 2	72
Primer 3	74
Primer 4	76
Primer 5	78
Primer 6	80
Primer 7	82
Primer 8	83
Primer 9	86
Primer 10	90
Primer 11	91
Primer 12	92
Primer 13	94
Primer 14	96
Primer 15	100
Primer 16	102
Primer 17	105
Primer 18	106
Primer 19	108
Primer 20	110
Primer 21	113
Primer 22	114

Primer 23	116
Primer 24	119
Primer 25	122
Primer 26	124
Primer 27	127
Primer 28	132
Primer 29	134
Primer 30	137
Primer 31	140
Primer 32	144
Primer 33	145
Primer 34	147
Primer 35	151
Primer 36	154
Primer 37	157
2 POVRAČILNE (OBOGATITVENE) OBVEZNOSTI.....	161
NAVODILA IN USMERITVE ZA ŠTUDIJ	162
MOJ NAČRT DELA	164
2.1 Teoretična vprašanja	166
2.2 Praktični primeri	190
Primer 1	190
Primer 2	191
Primer 3	193
Primer 4	195
Primer 5	197
Primer 6	198
Primer 7	202
Primer 8	204
Primer 9	206
Primer 10	208
Primer 11	210
Primer 12	212
O avtorjih	215

Spremna beseda

Študijsko gradivo pri predmetu Obligacijsko pravo – II: Odškodninske in povračilne obveznosti je integrirani pripomoček z nalogami in usmeritvami za študij, namenjen študentom prve stopnje bolonjskega študijskega programa Pravo pri predmetu Obligacijsko pravo na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru. Gradivo je nastalo na podlagi izkušenj in kontinuiranih priprav pri predmetu ter temelji na didaktičnih gradivih, ki so na voljo v spletni učilnici Moodle. V e-predavalnici je celotna snov predstavljena v okviru 12. predavanj, ki vključujejo videoposnetke, interaktivne knjige in vprašanja ter kvize.

Predavanja pri predmetu Obligacijsko pravo potekajo po metodi obrnjenega in problemsko obrnjenega učenja, kar zahteva sprotno delo študentov. Ta način dela predstavlja izziv, saj morajo biti študentje pripravljene ne le na vaje, temveč tudi na predavanja, kjer se z uporabo problemsko orientiranih vprašanj na Mentimetru utrjuje znanje in ugotavlja, katere teme potrebujejo dodatna pojasnila. S tem študijskim gradivom se študentom zagotavlja dodatna motivacija, povezljivost, razumevanje in pomembni impulzi za sprotno delo. Vsako poglavje študijskega gradiva vključuje navodila za študij in usmeritve, ki študentom predstavijo študijske korake, napovejo učne cilje in usmerijo na samopreverjanje. Namen gradiva je spodbuditi študente, da se ne učijo zgolj s prejemanjem informacij in razlag, temveč da preko teoretičnih vprašanj in praktičnih primerov razvijajo lastno razmišljanje in se tako dvignejo na višjo raven znanja.

Področje obligacijskega prava je raznoliko in obsežno, zajema širok spekter pravnih razmerij in konceptov, ki so ključni za razumevanje civilnopravnih (zasebnopravnih) razmerij in pravne prakse. Zato je tudi študijsko gradivo pri predmetu razdeljeno na tri dele.

Študijsko gradivo pri predmetu Obligacijsko pravo - II je razdeljeno na dve vsebinski poglavji, ki sledita vsebini četrtega do šestega predavanja v spletni učilnici Moodle. Študentje se v okviru četrtega in petega predavanja z nalogami poglobijo v odškodninske obveznosti, kjer so obravnavane ključne teme, kot so razlike med poslovno in neposlovno odškodninsko odgovornostjo, subjektivna in objektivna odškodninska odgovornost, škoda in vzročna zveza ter posebnosti, kot so okoljska škoda, producentna odgovornost in konkurenca odgovornosti. Ker so odškodninske obveznosti zahtevne z vidika razumevanja predpostavk, različnih vrst odgovornosti ter razbremenilnih razlogov, je v študijskem gradivu vključenih veliko primerov, ki študentom pomagajo to problematiko bolje razumeti. Drugo poglavje, ki zajema snov šestega predavanja, pa se osredotoča na povračilne obveznosti, vključno z instituti kondikcije in verzije ter poslovodstvom brez naročila, pri čemer se posebej obravnavajo relacije med falsusom procuratorjem in gestorjem. Gradivo študentom nudi poglobljeno razumevanje teh pomembnih področij obligacijskega prava ter jih pripravlja na uspešno reševanje pravnih problemov v praksi.

Prvi del vsakega poglavja študijskega gradiva vsebuje teoretična vprašanja, ki temeljijo na snovi predavanj v spletni učilnici Moodle. V tem delu se študentje srečajo s trditvami in vprašanji, ki jim pomagajo pri razumevanju in utrjevanju teoretične snovi. Pri trditvah se morajo študentje opredeliti do tega, ali je trditev pravilna ali ne, in odgovor argumentirati s sklicevanjem na relevantna pravna pravila in sodno prakso. Ker so predavanja v digitalni obliki (prav tako interaktivna vprašanja in kvizi), študijsko gradivo spodbuja uporabo rokopisa pri študiju, oblikovanje miselnih vzorcev ter izdelavo lastnih zapiskov, kar dodatno krepi razumevanje snovi in omogoča uspešnejši študij.

Drugi del vsakega poglavja študijskega gradiva vključuje namišljene primere, ki se obravnavajo na vajah. Pri reševanju teh primerov je ključna natančna analiza, zato naj študentje najprej skrbno preberejo vsak primer, ugotovijo dejansko stanje, opredelijo pravni problem, določijo relevantna pravna pravila, poiščejo rešitev in jo ustrezno utemeljijo. Pomembno je prepoznati bistvena dejstva ter upoštevati morebitna neznana dejstva, ki bi lahko vplivala na rešitev. Študentje naj se pri tem sklicujejo na ustrezna pravna pravila, predvsem iz Obligacijskega zakonika. Ob tem pa se morajo zavedati, da ne gre za iskanje dokončnih odgovorov, saj se primeri v praksi redko ponavljajo v povsem enaki obliki.

Teoretična vprašanja in namišljeni primeri naj omogočajo študentom pregled nad obsežnostjo snovi, hkrati pa jih opozarjajo, da to niso edina izpitna vprašanja. Z analizo primerov in argumentiranjem pravilnosti ali nepravilnosti trditev študentje preverjajo svoje

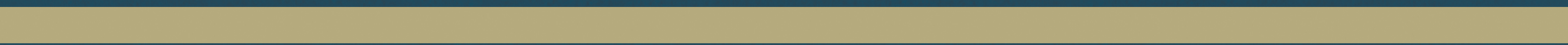
razumevanje. Vsak primer je povezan z najmanj enim judikatom iz sodne prakse, kar naj študente spodbudi k njenemu preučevanju.

Študijsko gradivo služi kot priprava na izpit pri predmetu Obligacijsko pravo, prav tako pa lahko koristi tudi na drugi stopnji bolonjskega študija pri predmetu Civilno materialno pravo: izbrane teme. Slednji je namenjen pripravi na pravniški državni izpit, kjer študentje ponovijo in nadgradijo snov pridobljeno na prvi stopnji ter se še bolj poglobijo v povezovanje teorije in prakse.

ODŠKODNINSKE OBVEZNOSTI

NAVODILA IN USMERITVE ZA ŠTUDIJ

1. Študijski koraki:

1: v okviru 4. in 5. predavanja predelajte interaktivno knjigo v Moodle UM »**Odškodninske obveznosti**«. Knjiga vsebuje poleg video vsebin tudi dodatna besedila, številne citate, sodno prakso in dodana vprašanja, ki naj pri Vas zbudijo radovednost in pomagajo povezovati široko materijo obligacijskega prava. Pomembno je vedeti, da se rešitve interaktivnih vsebin ne shranjujejo; njihov namen je, da večkrat ponavljate in vadite z reševanjem teh nalog.

2: priporočamo, da ob si ob predelavi interaktivne knjige ustvarjate miselne vzorce, ki vam bodo pomagali vizualizirati in organizirati informacije. Nato lahko te miselne vzorce dopolnite s krajšimi zapiski, ki vam bodo prišli prav pri reševanju vprašanj in primerov..

2. Zakaj to študiramo?

Razumevanje odškodninskih obveznosti je bistvenega pomena za vsakogar, ki se ukvarja s pravom, saj se odškodninska odgovornost pojavlja v številnih pravnih situacijah in pravnih razmerjih. Temeljito poznavanje te tematike vam bo omogočilo učinkovito reševanje pravnih primerov, kjer je treba ugotoviti, kdo je odgovoren za nastalo škodo in v kakšnem obsegu. To znanje bo pomembno za vašo nadaljnjo pravno prakso in za razumevanje širših pravnih razmerij.

3. Samopreverjanje znanja:

kviz 3: po predelavi interaktivne knjige "Odškodninske obveznosti" najprej rešite Kviz 3 v Moodlu, ki pokriva snov četrtega in petega predavanja. Ta kviz vam bo pomagal preveriti, koliko ste usvojili ključne pojme in koncepte iz predavanja.

odgovarjanje na teoretična vprašanja: Po reševanju kviza odgovorite na teoretična vprašanja v tem študijskem gradivu. Imate dovolj prostora, da odgovore oblikujete v obliki miselnega vzorca ali pa odgovorite v stavčnih zvezah. Priporočamo, da najprej poskusite odgovoriti brez pomoči gradiv, nato pa se preverite in dopolnite svoje odgovore s pomočjo zapiskov in literature.

reševanje primerov: ko se lotite reševanja praktičnih primerov, iščite podobne primere v sodni praksi. Primerjajte svoja stališča in argumentacijo s tistimi iz sodne prakse. Tako boste poglobili svoje razumevanje in razvili sposobnost argumentiranja. Primeri, ki vam bodo manj jasni, bodo poglobljeno obravnavani na vajah, kar vam bo omogočilo dodatno razjasnitev.

4. Dodatna podpora:

postavljanje vprašanj: če med delom naletite na kakršnekoli nejasnosti ali imate dodatna vprašanja, jih zabeležite in nam jih pošljite po elektronski pošti, ali jih izpostavite na naslednjih predavanjih oziroma vajah. Proaktivno postavljanje vprašanj vam lahko pomaga razjasniti nejasnosti in poglobiti vaše razumevanje snovi.

5. Priporočeni rok za predelavo:

o priporočamo, da to poglavje predelate v roku 10 do 14 dni, da ohranite kontinuiteto učenja in se pravočasno pripravite na naslednje poglavje.

S takim pristopom boste lahko učinkovito in poglobljeno predelali snov ter sproti preverili svoj napredek. Pomembno je tudi, da se zavedate, da enkratno branje interaktivne knjige in reševanje nalog še ni dovolj za trajno razumevanje snovi. Priporočamo Vam, da se redno vračate k predelani snovi, ponavljate ključne koncepte in pregledujete svoje miselne vzorce ter zapiske. Ponavljanje je ključ do poglobljenega razumevanja in uspeha pri študiju prava.

*"Ne boj se počasne rasti, boj se tega, da bi stal na mestu."
— Kitajski pregovor*

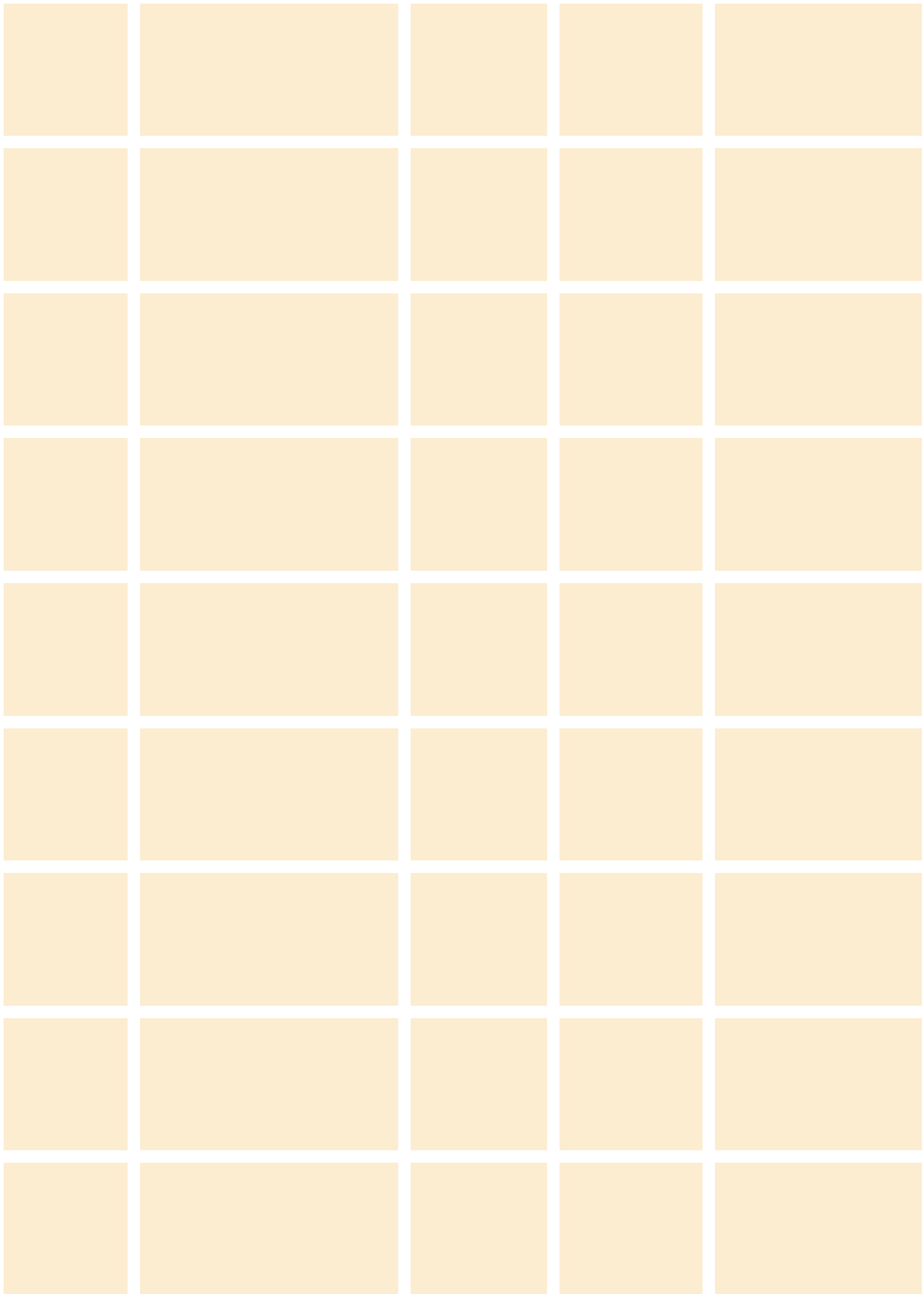
Disciplina in vztrajnost se gradita z majhnimi, a premišljenimi koraki. Pomembno je, da napredujete, četudi počasi, saj vsak korak naprej pomeni napredek. Ključ do uspeha ni v hitrosti, temveč v stalnem prizadevanju in zavedanju, da je vztrajnost tisto, kar vodi do trajnih rezultatov. Ne obremenjujte se s hitrostjo, temveč z osredotočenostjo, saj je pomembno, da vedno ostajate v gibanju naprej.

MOJ NAČRT DELA

Obligacijskega prava se ne osvoji
v enem dnevu. **Sprostite se.**
Obvladajte današnji dan. In to
ponavljajte vsak dan. **Odličnost
ni dejanje, je navada!**

Datum	Tema	Predelano (X / ✓)	Ponovljeno (✓, ✓, ...)	Zanimivo (Z) Težko (T) Nezanimivo (N)

2/4

1.1 Teoretična vprašanja

1. Kaj je odškodninska obveznost in katere so predpostavke odškodninske obveznosti?

---

2. Kaj je neposlovna (deliktna) in kaj poslovna (pogodbena) odškodninska odgovornost? Opredelite razmerje in razlike med neposlovno in poslovno odškodninsko odgovornostjo.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
5. Kako slovenska sodišča in teoretiki razumejo protipravnost ravnanja? Ali je protipravnost ravnanja kot predpostavka odškodninskih obveznosti izrecno določena v OZ? Kako se protipravnost razlaga pri objektivni odškodninski odgovornosti?
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

---

7. Navedite nekaj primerov, ko sta izključena tako protipravnost ravnanja kot protipravnost škode, in vsakega na kratko opišite.

---

8. Navedite primer instituta, ko je izključena le protipravnost ravnanja, in institut na kratko opišite.

---

9. **Kaj je deliktna sposobnost? Kdaj postane nekdo deliktno sposoben? Kakšno je razmerje med deliktno (ne)sposobnostjo in (ne)razsodnostjo?**

---

10. Pojasnite pojem *actio libera in causa*.

---

11. V prvem odstavku 131. člena OZ je določeno: »Kdor povzroči drugemu škodo, jo je dolžan povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde.« Katera stopnja krivde se domneva? Navedite nekaj primerov, ko je višina odškodnine odvisna od stopnje krivde povzročitelja škode.

-
-
-
12. Kaj pomeni, da je skrbnost abstraktno merilo ravnanja? Ali poznate kakšno izjemo od tega pravila?

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
13. Pojasnite standard dobrega gospodarja, dobrega gospodarstvenika in dobrega strokovnjaka. Pri katerih vprašanjih na področju odškodninskih obveznosti se ti standardi uporabljajo?
-
-

14. Kaj pomeni, da je skrbnost merilo za gradacijo krivde? Kdaj ravna povzročitelj škode z lahko malomarnostjo in kdaj s hudo malomarnostjo?

15. Zakaj pravni redi uzakonjajo objektivno odškodninsko odgovornost? Navedite nekaj primerov objektivne odškodninske odgovornosti.

---

16. Kako sodna praksa razume pojma »nevarna stvar« in »nevarna dejavnost«? Kdo odgovarja za škodo od nevarne stvari oziroma dejavnosti? Upoštevajte različne možnosti.

---

17. S praktičnim primerom pojasnite pojem *substituirane škode*. Kdo je dolžan povrniti to škodo?

---

18. Kaj je *ratio* pravil o vzročni zvezi? Ali je ugotavljanje vzročne zveze dejansko ali pravno vprašanje? Odgovor utemeljite.

---

19. Katere teorije o vzročni zvezi se uporabljajo v sodni praksi? S praktičnimi primeri pojasnite uporabo teh teorij ter njihove prednosti oziroma slabosti.

---

20. Kako je v slovenskem pravu porazdeljeno dokazno breme glede predpostavk odškodninske obveznosti med oškodovancem in povzročiteljem škode (odgovorno osebo)? Upoštevajte različne možnosti.

---

21. Kako se objektivno odgovorna oseba razbremeni (ekskulpira) objektivne odškodninske odgovornosti?

---

22. Pojasnite pojem zelo lahke malomarnosti (*culpa levissima*). Kdaj se to merilo uporablja v praksi?

---

23. S praktičnim primerom pojasnite razliko med neposredno in posredno škodo.

---

25. Kaj je navadna škoda in kaj izgubljeni dobiček?

---

26. Kako se odmeri odškodnina za izgubljeni dobiček? Ali lahko oškodovanec kot izgubljeni dobiček uveljavlja dobiček iz nedovoljene dejavnosti? Kako na odmero odškodnine za izgubljeni dobiček vplivajo stroški in drugi odhodki, ki oškodovancu zato, ker ni posloval, niso nastali?

---

28. Pojasnite vsebino načela *compensatio lucri cum damno*. Ali velja to načelo le pri poslovni ali tudi pri neposlovni odškodninski odgovornosti?

---

29. Pojasnite pomen sodelovalne dolžnosti oškodovanca (*duty to mitigate*). Ali ta dolžnost obstaja le pri poslovni ali tudi pri neposlovni odškodninski odgovornosti?

---

33. Kateri so možni načini povračila premoženjske škode? Ali lahko oškodovanec prosto izbira med zahtevkoma nedenarne in denarne povrnitve premoženjske škode?

---

34. Naštejte pravno priznane oblike nepremoženjske škode, za katere je mogoče zahtevati denarno odškodnino, kot so določene v OZ. Ali je ta sistem zaprt (*numerus clausus*)? Odgovor utemeljite.

---

35. Ali je denarna odškodnina edini način povrnitve nepremoženjske škode?

36. Pojasnite razvoj v slovenski zakonodaji in sodni praksi glede trenutka podedljivosti terjatve za povrnitev nepremoženjske škode.

---

37. Kdaj zapade odškodninska obveznost? Ali nastop zamude s plačilom odškodninske obveznosti sovpada z zapadlostjo odškodninske obveznosti? Odgovor utemeljite.

---

38. Kako je v OZ urejena odgovornost delodajalca za škodo, ki jo povzroči delavec? Katere predpostavke (poleg splošnih) morajo biti izpolnjene, da delodajalec odgovarja za škodo, ki jo povzroči delavec?

---

42. Pojasnite razmerje in razliko med okoljsko škodo in tradicionalno škodo, ki nastaneta zaradi posegov v življenjsko okolje (npr. uničenje naravnega habitata, izpusti škodljivih snovi).

---

43. Pojasnite preventivno funkcijo odškodninskega prava. Kako se ta funkcija uresničuje s kurativnimi zahtevki (odškodninskimi zahtevki) in kako s preventivnimi zahtevki?

44. Kaj je producerska odškodninska odgovornost? V katerih predpisih je ta institut urejen in kakšno je razmerje med temi predpisi? Kdo vse lahko odgovarja po pravilih producerske odškodninske odgovornosti?

-
-
-
- 47. Kaj je poslovna (pogodbena) odškodninska obveznost? Pojasnite razmerje in razliko med poslovno odškodninsko obveznostjo in drugimi sankcijami, ki so določene v OZ zaradi kršitve pogodbe.**

---

48. Kako se lahko dolžnik ekskulpira (razbremeni) odgovornosti za kršitev pogodbenih obveznosti? Glede na vaš odgovor pojasnite tudi, ali je v OZ normirana krivdna (subjektivna), objektivna ali mešana (subjektivno-objektivna) odškodninska odgovornost za kršitev pogodbenih obveznosti?

50. Ali so pravila poslovne odškodninske odgovornosti v OZ dispozitivne ali kogentne narave? Odgovor utemeljite.

---

51. Ali so pravila poslovne odškodninske odgovornosti v OZ dispozitivne ali kogentne narave? Odgovor utemeljite.

a. Odškodninska obveznost = odškodninska odgovornost.

Drži

Deloma drži

Ne drži

- i. Oškodovanec pri krivdni odškodninski obveznosti nikoli ne rabi dokazovati krivde, ker se krivda domneva.

Drži

Deloma drži

Ne drži

- j. Stvar je nevarna, če je mogoče nevarnost, ki presega običajno raven, pripisati ravnanju (vključno z opustitvami) imetnika stvari.

Drži

Deloma drži

Ne drži

-
-
-
- k. Namen pravil o vzročni zvezi je, da za škodo odgovarja le tista oseba, ki je škodo dejansko povzročila z določenim aktivnim ali pasivnim ravnanjem.

Drži

Deloma drži

Ne drži

-
-
-
-
-
- l. Strokovnjak ravna z veliko (hudo) malomarnostjo, če ne ravna s skrbnostjo dobrega gospodarja oziroma gospodarstvenika, in z majhno (lahko) malomarnostjo, če ne ravna s skrbnostjo dobrega strokovnjaka.

Drži

Deloma drži

Ne drži

-
-
-
-
- m. Pravili *compensatio lucri cum damno* in *duty to mitigate* veljata tako za poslovne kot za neposlovne odškodninske obveznosti.

Drži

Deloma drži

Ne drži

- n. Naklep je konkretno merilo krivde, malomarnost pa abstraktno oziroma objektivno merilo krivde.

Drži

Deloma drži

Ne drži

- p. Oškodovanec po OZ ni samo neposredni oškodovanec (npr. ponesrečenec v prometni nesreči), ampak tudi posredni oškodovanci (npr. starši ponesrečenca v prometni nesreči).

Drži

Deloma drži

Ne drži

- q. Denarna odškodnina za premoženjsko in nepremoženjsko škodo se odmeri v skladu z načelom popolne odškodnine.

Drži

Deloma drži

Ne drži

- u. Odškodninska obveznost zapade v trenutku nastanka škode ter je od tistega trenutka naprej povzročitelj škode v zamudi s plačilom odškodninske obveznosti.

Drži

Deloma drži

Ne drži

- v. V Sloveniji velja dvotirnost ureditve producerske odgovornosti, kar pomeni, da se lahko oškodovanec prosto odloči, ali bo odškodninski zahtevek uveljavljal po OZ ali ZVPot-1.

Drži

Deloma drži

Ne drži

-
-
- w. V OZ je uveljavljena subjektivno-objektivna koncepcija poslovne odškodninske odgovornosti.

Drži

Deloma drži

Ne drži

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- x. Dolžnik, ki zahteva povračilo škode na podlagi t. i. negativnega pogodbenega interesa (interesa zaupanja), lahko zahteva povračilo stroškov, ki jih je imel v zvezi s sklenitvijo pogodbe, ne pa tudi izgubljenega dobička.

Drži

Deloma drži

Ne drži

-
-
-
-
-
-
-
- y. Določbe OZ o poslovni (pogodbeni) odškodninski obveznosti so dispozitivne narave, zato lahko pogodbeni stranki omejita, izključita ali razširita dolžnikovo odgovornost za škodo, ki nastane zaradi kršitve pogodbe.

Drži

Deloma drži

Ne drži

1.2 Praktični primeri

Primer 1

Anton je odšel v trgovino po prigrizke in pijačo. Na stopnicah pred vhodom v hišo mu je iz rok padla steklenica oljčnega olja, katere črepinje je takoj pobral. Da bi pobrisal polito olje, je vstopil v hišo po vedro s toplo vodo. Še preden se je namenil brisanju tal, je pospravil stvari v hladilnik. Med tem časom je prišel Antonov prijatelj Janez, ki se je nekaj dni prej najavil, da se bo enkrat tekom tedna oglasil. Janezu je zdrsnilo na oljnem madežu, je padel ter se pri tem poškodoval. Jezen je povračilo nastale škode zahteval od Antona.

Argumentirajte odgovore z uporabo pravnih pravil!

a. Za kakšno odškodninsko odgovornost gre po pravnem temelju?

---

b. Ali so mastne stopnice nevarna stvar? Glede na vaš odgovor pri prejšnjem vprašanju pojasnite, katere predpostavke odškodninske obveznosti mora Janez dokazati, da bi uspel s svojim zahtevkom?

---

c. Na kakšen način se lahko Anton ekskulpira (razbremeni) odgovornosti za nastalo škodo?

---

d. Ali je Antonovo ravnanje protipravno oziroma nedopustno?

Primer 2

Suzana že leto dni opravlja delo varuške za družino, ki stanuje v večstanovanjski stavbi na Gosposvetski cesti v Mariboru. Nekega popoldneva, ko se je odpravila k družini, se je v avli stavbe spotaknila in padla na betonski površini. Zaradi padca je pretrpela zlom roke. Vzrok za padeč je bila višinska razlika (1 cm) med keramičnima ploščicama v avli stavbe, ki je nastala zaradi deformirane plošče. Takšno stanje v avli stavbe je obstajalo že dve leti.

Suzana je povračilo škode zahtevala od upravnika stavbe, ki je odgovoren za vzdrževanje stavbe, ker da takšna pohodna površina v stavbi ni bila skladna s tehničnimi pravili gradbene stroke. Izvedenec gradbene stroke je v postopku potrdil, da je dovoljeno odstopanje pri polaganju ploščic med posameznimi elementi maksimalno 2 mm.

Argumentirajte odgovore z uporabo pravnih pravil!

a. Za kakšno odškodninsko odgovornost gre po pravnem temelju?

---

b. Katere predpostavke odškodninske obveznosti mora Suzana dokazati, da bi uspela s svojim zahtevkom?

---

c. Na kakšen način se lahko upravnik večstanovanjske stavbe ekskulpira (razbremeni) odgovornosti za nastalo škodo?

---

d. Ali je ravnanje upravnika večstanovanjske stavbe protipravno oziroma nedopustno?

Primer 3

Policist Branko se je po dolgem dnevu v službi dogovoril za pijačo s svojimi najbližjimi prijatelji v najljubšem lokalu. Dober večer so pokvarili problematičen Štefan in njegovi prijatelji, ki so se okrog polnoči prikazali v lokalu. Med Štefanom in še enim obiskovalcem lokala se je vnel pretep, ki so ga ostali obiskovalci lokala uspešno prekinili. Zaradi Štefanovega izpada mu natakarica ni želela več postreči pijače, zaradi česar so Štefan in njegovi prijatelji začeli razbijati kozarce. Ko je to opazil lastnik lokala, je med lastnikom lokala in Štefanom prišlo do verbalnega spopada, ki je hitro eskaliral v fizično nasilje. Ko je lastnik lokala ugotovil, da Štefanu in njegovim prijateljem ni kos, je zbežal iz gostinskega lokala, Štefan in njegovi prijatelji pa so mu sledili.

Policist Branko je zaradi nastale situacije stekel do svojega vozila, kjer je imel službeno pištolo. Ob zapiranju vozila sta ga dva Štefanova prijatelja napadla in ga udarila po glavi tako, da je padel po tleh. Ko se je začel spet zavedati sebe, je videl, da Štefan spet napada lastnika lokala, zato je najprej izstrelil opozorilni strel v tla. Ker napad vseeno ni prenehal, je ustrelil Štefana, pri čemer je meril v njegove vitalne organe. Štefan je utrpel poškodbe, zaradi katerih je bilo ogroženo njegovo življenje. Policist Branko in gostilničar ob dogodku nista utrpela hujših poškodb. Štefan je povračilo nastale škode zahteval od policista Branka.

Argumentirajte vaše odgovore z uporabo pravnih pravil!

- a. **Ali je ravnanje policista Branka protipravno? Navedite institut, na katerega bi se policist Branko lahko skliceval. Kateri so pogoji za sklicevanje na ta institut? Ali so ti pogoji v konkretnem primeru izpolnjeni?**

- b. Če ste pri prejšnjem vprašanju odgovorili negativno, kako bi ovrednotili Štefanovo ravnanje, ki je razbijal kozarce, napadal lastnika lokala in ni upošteval opozorilnega strela policista?

Primer 4

Ivo se je nekega dne odpravil na zimski izlet na Veliko planino. Kljub dobri vremenski napovedi se je vreme nenadoma zelo poslabšalo. Ivo je prišel ravno na vrh, ko se je zelo stemnilo, pihati je začel veter, kmalu pa je začelo tudi močno snežiti. Zaradi hudega sneženja in nizkih temperatur se je Ivo odločil, da bo razbil okno v eni izmed planinskih koč, si zakuril in noč preživel na planini. Ivo je s tem lastnika koč oškodoval za približno 200 EUR. Odgovorite:

Ali je bilo Ivovo ravnanje protipravno oziroma nedopustno? Ali Ivo odgovarja za škodo, ki je nastala lastniku koč? Utemeljite z navedbo pravne podlage.

- c. **Mojca je zahtevala povračilo škode od Matjaža. Ali se lahko Matjaž sklicuje, da v času škodnega dogodka ni bil razsoden ter ni bil sposoben razumeti pomena in posledic svojega dejanja?**

Primer 6

Vaščani so nekega dne »vzeli pravico v svoje roke« ter s skupnimi sredstvi in močmi postavili mostiček prek vodnega toka. To so storili brez vednosti krajevne skupnosti, občine in upravne enote, saj so sklepali, da bodo za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo mostička morali čakati »kar nekaj časa«. Na drugi strani mostička je Matjažev vrt. Matjaž, ki večino svojega časa preživi v Mariboru, se je ob vrnitvi v rojstni kraj začudil, da so vaščani tako hitro dobili gradbeno dovoljenje za izgradnjo mostička in da ni bil vabljen k udeležbi v postopku. Ob pojasnitvi vaščanov, da niso pridobili ustreznih dovoljenj, se je Matjaž zaradi neupoštevanja prava odločil, da poruši mostiček, ki je črna gradnja. Na ta način je želel odpraviti nezakonito stanje. Vedel je tudi, da bi mostiček v vsakem primeru odstranili pristojni organi na stroške graditeljev.

- b. Če ste pri prejšnjem vprašanju odgovorili pozitivno, pojasnite, kdo odgovarja za škodo, nastalo v zvezi z nevarno dejavnostjo? Od koga lahko Anže zahteva povračilo škode? Navedite pravne podlage.

- c. Glede na vaš odgovor pri prvem vprašanju pojasnite, katere predpostavke odškodninske obveznosti mora Anže dokazati, da uspe s svojim zahtevkom.

Primer 9

Oškodovanci v naslednjih primerih od Marka zahtevajo povrnitev nastale škode. **Kako bi pravno argumentirali naslednje situacije?**

- a. **Branko je Marka prosil, če bi mu lahko požagal drevo pred hišo. V njegovi odsotnosti je Marko požagal drevo. Ko se je Branko vrnil, je Marku povedal, da si je premislil in je od Marka zahteval povrnitev nastale škode.**

- b. **Marko ima na vrtu 4 indijske race tekačice. Sosedu Branku je pes ušel iz zagrajenega dvorišča in je napadel Markove race. Marko je psa pregнал z udarci s palico in mu povzročil manjše poškodbe. Branko je psa peljal k veterinarju, poseg je stal 50 EUR.**

- c. Sosedu Branku je pes ušel iz zagrajenega dvorišča. Pes je zelo napadalen in teče proti Marku. Marko ima pri sebi vile. Ker ga pes napade, Marko z vilami zamahne proti njemu in ga ubije.

- d. Zoran je nekega dne z mačeto napadel Luko. Po daljšem prepiru je Luku na srečo uspelo iztrgati mačeto iz Zoranovih rok. Ne da bi videl predhodnega dogajanja, se je v tem trenutku pojavil naključni mimoidoči Marko. Misleč, da je Luka napadalec in da želi umoriti Zorana, ga je večkrat udaril s sprehajalno palico in ga hudo telesno poškodoval.

- e. Marko je bil v zgornjem nadstropju, ko je zaslišal, da je nekdo vstopil v hišo. Potiho se je odpravil po stopnicah in ugotovil, da je v hiši vlomilec. Glasno je zavpil in nad vlomilca naščuval psa, ki ga je hudo telesno poškodoval.

- f. Marka je napadel sosedov pes, ki je zbežal z ograjenega dvorišča. Marko je v begu pred psom skočil čez ograjo na dvorišče drugega sosedu, ob tem pa je prevrnil drag kip iz porcelana. Sosed od Marka zahteva povrnitev škode.

- g. Lucija se je nekega dne pozno zvečer sama vračala iz kluba po Gosposvetski cesti v Mariboru. V nekem trenutku je za sabo zaslišala glasno in hitro korakanje. Lucija, prepričana, da je to njen težavni bivši in da jo bo zgrabil, se je nenadoma obrnila in s solzivcem pobrizgala »zasledovalca«. »Zasledovalec« je bil Marko, ki se je brez zlih namenov po isti poti vračal domov.
-
-
-
-
-
-
-
-

- h. Marko se poklicno ukvarja z igranjem nogometa. Na zadnji tekmi je v enem izmed »startov« na žogo poškodoval igralca sosednjega moštva, ta si je ob padcu zvil gleženj. Zaradi poškodbe so nastali stroški zdravljenja, prav tako pa škoda za nasprotno moštvo, saj poškodovani igralec ne bo mogel igrati najmanj mesec dni.
-
-
-
-
-
-
-
-

Primer 11

Matjaž (14 let) je težaven otrok, saj je konfliktno agresiven in napadalen do svojih sošolcev, pa tudi do učiteljev ima večkrat verbalne in fizične izpade. Matjaževi starši so pri svoji vzgoji kljub temu, da se zavedajo Matjaževega značaja, popustljivi, prav tako Matjažu niso poiskali pomoči ustreznih strokovnjakov. Matjaž se je v preteklosti večkrat sprl s sošolcem Bojanom. To je bilo znano tudi Matjaževim staršem, saj so jih o neljubih dogodkih večkrat opozorili tako Bojanovi starši kot delavci šole in jih prosili, naj ukrenejo nekaj, da se takšni dogodki ne bi več ponavljali in stopnjevali. Nekega popoldneva je Matjaž na šolskem dvorišču spet srečal Bojana. Povsem neizzvan ga je napadel in pretepel, zaradi česar je Bojan pretrpel hude telesne poškodbe. Bojanovi starši so povračilo škode zahtevali od Matjaževih staršev, ki pa so v postopku ugovarjali: da je Matjaž z dopolnjenim 14. letom starosti postal popolnoma deliktno sposoben, zato starši zanj ne odgovarjajo (ne objektivno ne subjektivno); škoda je nastala medtem, ko je bil Matjaž v šoli, zato je bila za nadzorstvo odgovorna šola; starši pa so pri vzgoji in nadzorstvu Matjaža ravnali povsem primerljivo s starši drugih otrok primerljive starosti, zato jim ni mogoče očitati prav nobene krivde.

Opreделите se do argumentov Matjaževih staršev. Ali bodo Matjaževi starši odgovarjali za nastalo škodo? Utemeljite z navedbo pravne podlage.

Primer 12

Voznik Janez se je vzvratno vključeval na Gosposvetsko cesto v Mariboru. Ker pa mu je avtobus, ki je na postajališču pobiral potnike, delno zastiral pogled, Janez ni opazil voznika Iztoka, ki se je pripeljal po tej ulici, zaradi česar je prišlo do blagega trčenja. Voznik Iztok se je zaradi trka, ki sam po sebi ni imel domala nobenih posledic (ocenjena škoda na avtomobilih je bila 200 EUR), močno razburil. Ker je bil srčni bolnik je prišlo do zastoja srca in smrti.

Z uporabo različnih teorij vzročnosti pojasnite, ali je podana pravno relevantna vzročna zveza med:

1. ravnanjem voznika avtobusa in trkom;
2. ravnanjem Janeza in trkom;

Primer 13

Miha spada med hitre voznike. Čeprav v naseljih upošteva predpisane omejitve, pa na cestah izven naselij hitrost praviloma presega za 20-40 km/h. Miha se je po regionalni cesti med Slovensko Bistrico in Poljčanami peljal s hitrostjo 120 km/h kljub predpisani omejitvi hitrosti v višini 90 km/h. Miha je zapeljal v desni ovinek, ki pa ga zaradi prevelike hitrosti ni mogel zvoziti. Posledično je čelno trčil v nasproti vozeče vozilo, ki je pravilno pripeljalo po svojem voznem pasu. Voznik nasproti vozečega vozila (Jože) se je ob tem huje telesno poškodoval.

Na podlagi teorij vzročnosti (teorija o naravni, adekvatni, *ratio legis* ...) opredelite obstoj vzročne zveze za nastalo škodo. Zaradi prometne nesreče Jože zahteva:

- a. **povrnitev škode za popravilo karamboliranega avtomobila v vrednosti 6.000 EUR;**

- b. **povrnitev škode zaradi smrti pomeranca z rodovnikom v vrednosti 2.500 EUR, ki ga je Jože vozil povsem prostega na sovoznikovem sedežu;**

-
-
- c. povrnitev škode za telesne poškodbe (zlom desne lopatice, udarnino desnega skočnega sklepa in serijski zlom drugega do šestega rebra), ki so nastale zaradi prometne nesreče;
-
-
-
-
-
-

- d. povrnitev škode za amputacijo noge, ki je nastala kot posledica nemožnosti premikanja zaradi pretrpljenih poškodb v prometni nesreči. Gibanje in hoja sta bila pri Jožetu nujno potrebni zaradi preprečitve poslabšanja njegovih osnovnih bolezni (napredna arterioskleroza v stanju premajhnega pretoka krvi);
-
-
-
-
-
-

- e. povrnitev škode za strah, ki ga je Jože utrpel glede zdravljenja zaradi prometne nesreče;
-
-
-
-
-
-

Primer 14

Stopnišče v gostilni, po katerem se pride iz pritličja do sanitarij, je po svoji celotni dolžini ob levi strani opremljeno z ograjo. Na stopnišču sta dve luči, pri čemer je ob prižganih lučeh preglednost (vidljivost) celotnega stopnišča zelo dobra. Luči stopnišča se ne prižigata samodejno. Eno stikalo je na vrhu stopnic, drugo pa na koncu stopnic. Stikali sta navadni in nista opremljeni z lučkami za vidno zaznavo stikal.

Julija je bila nekega dne s svojo družino prvič v gostilni, kjer je praznovala uspešen zagovor doktorske disertacije. Ko se je odpravila do sanitarij, luči na stopnišču, ki so sicer delovale, niso bile prižgane. Ker je bil zgornji del stopnišča zaradi svetlobe iz pritličja gostilne še dokaj dobro osvetljen, Julija luči na stopnišču z zgornjim stikalom ni prižgala, misleč, da se bodo luči samodejno prižgale. Ko je prišla v spodnji temni del stopnišča, je na tretji stopnici (gledano od spodaj navzgor) pričela tipati in iskati stikalo luči. Pri tem je ob premikanju po stopnišču navzdol spregledala zadnjo stopnico, stopila v prazno in padla ter z glavo udarila ob tla. Ker je imela Julija zaradi padca pri smučanju, ki se je pripetil pred štirimi leti, že degenerativno okvarjeno vratno hrbtenico, je padec po stopnicah povzročil hudo nevrološko motnjo motorike in sensorike zgornjih in spodnjih udov v obliki parapareze ali tetrapareze. Julija je zahtevala povračilo premoženjske in nepremoženjske škode od gostilne.

Argumentirajte vaše odgovore z uporabo pravnih pravil!

c. Opredelite se do protipravnosti ravnanja gostilne – opustitve (samodejnega) prižiga luči, če:

i. je Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje gostinske dejavnosti v 13. členu določal, da morajo biti komunikacijske poti v gostilni (hodnik, stopnišča, dvigala ipd.) osvetljeni;

---

ii. Pravilnik takšnega pravila ne bi vseboval.

---

d. Ali je podana pravno relevantna vzročna zveza med ravnanjem (opustitvijo) gostilne in škodnim dogodkom (Julijinim padcem po stopnicah)? Odgovor utemeljite z uporabo različnih teorij o vzročni zvezi.

-
-
-
-
-
-
- e. Če ste pri prejšnjem vprašanju odgovorili pozitivno, pojasnite, ali je podana pravno relevantna vzročna zveza med ravnanjem (opustitvijo) gostilne in obsegom nastale škode (hudo nevrološko motnjo motorike in senzorike zgornjih in spodnjih udov v obliki parapareze ali tetrapareze)?

-
-
-
-
-
-
- f. Kako bi ovrednotili Julijino ravnanje v konkretnem primeru? Ali je Julija po vašem mnenju prispevala k nastanku škodnega dogodka – padcu po stopnicah? Navedite člen, na katerega bi se lahko gostilna v postopku sklicevala.
-
-
-

Primer 15

Maja se je nekega dne pozno zvečer po regionalni cesti vračala domov. Vozila je v skladu z omejitvijo, ko je naenkrat pred sabo zagledala kolesarja. Kolesar je vozil po kolesarski stezi tik ob robu ceste, vendar ni imel prižgane nobene luči, oblečen je bil v temna oblačila, na kolesu pa tudi ni imel odsevnikov. Maja je kolesarja zagledala prepozno, da bi zaustavila vozilo, tako da ga je oplazila z desnim delom vozila. Kolesar je padel in se huje telesno poškodoval, prav tako je uničil svoje kolo.

Ali je Maja odškodninsko odgovorna? Na katero pravno podlago se bo lahko skliceval kolesar (navedite člen OZ) in kaj bo moral dokazati? Ali se bo Maja lahko razbremenila odgovornosti glede na to, da je kolesar v popolni temi vozil brez luči? Odgovore utemeljite.

Primer 17

Mile je lastnik avtomobila Zastava 750 (tj. Fičo) in živi v manjšem kraju, kjer se prebivalci med seboj dobro poznajo. Zaradi splošnega zaupanja in prijateljskega vzdušja v kraju Mile vedno pušča ključ v avtomobilu, da si lahko kateri koli prebivalec kraja avtomobil »sposodi« za manjša opravila, kot je na primer obisk trgovine ali druge vsakodnevne dejavnosti.

Nekega dne se je do Miletovega avtomobila dokopal Kosta, ki je bil v stanju vinjenosti. Kljub svojemu stanju si je Kosta avto sposodil in se odpravil na cesto. Med vožnjo do gostilne je izgubil nadzor nad vozilom ter povzročil prometno nesrečo, v kateri je bil hudo telesno poškodovan pešec Janez.

Kdo odgovarja Janezu za škodo, ki mu je nastala v prometni nesreči? Ali bi bil vaš odgovor drugačen, če bi Mile zaklepal svoj avtomobil, Kosta pa bi nasilno odprl vrat in avtomobil prižgal brez ključa (»hotwire«)? **Odgovora utemeljite z uporabo pravnih pravil.**

Primer 18

Tamara je lastnica psa pasme toy poodle po imenu Bambi. Poleg tega, da ga ima izjemno rada, je pred nekaj leti ustvarila Instagram profil za psa, ki danes šteje kar 2 milijona sledilcev. S pomočjo različnih »Instagram reels« objavlja promocije različnih izdelkov in storitev za pse, kot so pasja hrana, pasje šole ipd., pri čemer mesečno zasluži povprečno med 20.000,00 in 40.000,00 EUR.

Primer 19

Tomi, študent prava, je lastnik vozila Peugeot 206. Nekega dne je Tomi avtomobil parkiral pred Pravno fakulteto Univerze v Mariboru in se je odpravil na vaje iz obligacijskega prava. Ko se je po koncu vaj vrnil proti avtomobilu, je opazil, da je bil njegov avtomobil poškodovan v prometni nesreči. Nesrečo je povzročila voznica Mirjana, ki je zaradi utrujenosti zaspala pred volanom.

Tomi je s tožbo od Mirjane zahteval vzpostavitev prejšnjega stanja – popravilo avtomobila. Stroški za popravilo avtomobila znašajo 1.500 EUR, tržna vrednost avtomobila pa je 600 EUR.

Kakšno je razmerje med povračilom premoženjske škode v naravi (restitucijo) in povračilom premoženjske škode v denarju (ekvivalenco)? Ali bo Tomi uspel s svojim zahtevkom? **Odgovor utemeljite z uporabo pravnih pravil!**

---

b. Kako na izračun izgubljenega dobička vplivajo stroški, ki bi nastali Ivanu v obdobju, na katero se nanaša izračun. Pojasnite razliko med stalnimi (fiksni) in spremenljivimi (variabilnimi) stroški.

- c. Glede na odgovore pri prejšnjih vprašanjih navedite, koliko bi znašal izgubljeni dobiček v tem primeru.

Primer 21

Bruno je zelo navezan na uro, ki jo je dobil od pokojnega očeta. Ker rad ne spregovori o pokojnem očetu, je svoji puncu Janji povedal, da je uro dobil od prijateljice. Ljubosumna Janja je nekega dne Brunovo uro s kladivom povsem uničila. Tržna vrednost ure je bila 200,00 EUR.

Bruno je s tožbo od Janje zahteval odškodnino v višini 1.000,00 EUR, sklicujoč se, da mu je ura veliko pomenila. **Pojasnite.**

Katere predpostavke odškodninske obveznosti mora Bruno dokazati, da bo uspel s svojim zahtevkom? Na kateri institut se sklicuje Bruno in kakšne so posebnosti tega instituta? Kako bo sodišče odmerilo odškodnino v konkretnem primeru?

Primer 22

Zakonca Rok in Mojca sta se nekega dne sprehajala po mestnem parku v Mariboru, ko sta do Roka stopila Jaša in Julijan, s katerima je Rok imel že dolgotrajne konflikte. Začel se je oster verbalni obračun, ki je hitro prerasel v fizični spopad. Med kaotičnim prerivanjem je Mojco, ki je poskušala preprečiti nadaljnje nasilje, grobo odrinil Jaša. Posledično je padla in utrpela majhno udarnino, zaradi česar je obiskala zdravnika, ki ji je očistil rano.

Primer 23

Peter je bil z ženo na dopustu v zdravilišču in se je nekega dne kopal v zdraviliškem bazenu. Ko sta z ženo zapuščala bazen ter se napotila proti stopnicam k posebnemu, dvignjenemu prostoru za počivanje – galeriji, sta ugotovila, da je vstop na galerijo začasno onemogočen zaradi čiščenja. Počakala sta v kavarni in se po pol ure, ko je bila galerija spet odprta, napotila k počitku. Peter se je hotel vleči na ležalnik, zato je sezul natikače in stopil z levo nogo preko ležalnika. Ko pa se je s peto dotaknil tal, mu je spodrsnilo, ker so bila tla zaradi ostanka vode in čistil spolzka, zato se je poškodoval. Peter je povračilo premoženjske in nepremoženjske škode, ki mu je nastala zaradi padca, s tožbo zahteval od zdravilišča.

- a. **Peter je zaradi poškodb ves preostanek dopusta preživel v bolnici. Ali lahko Peter zahteva denarno odškodnino za nepremoženjsko škodo zaradi izgube užitka na dopustu, čeprav OZ te škode izrecno ne priznava? Odgovor utemeljite.**

- ii. je pri padcu prišlo do poškodbe zobne krone. Poškodovano krono zoba bi Peter lahko nadomestil z zobno prevleko, vendar se za to zaradi bojazni pred zobozdravniki ni odločil.
-
-
-
-

Primer 24

Šestnajstletni Aleksej je od svojega rojstva dalje živel v hiši starih staršev. Njegov oče je bil zaradi službenih obveznosti večkrat odsoten po več tednov oziroma mesecev. Tudi njegova mati ni bila ves čas prisotna, saj je zaradi sezonskega dela večkrat odhajala iz Slovenije. Aleksejeva stara starša sta zato ves čas pomagala pri njegovi oskrbi in finančni opori ter sta v obsežni meri prevzela vlogo staršev.

Nekega dne sta Aleksejeva stara starša kot pešca umrla v prometni nesreči, v kateri je bilo udeleženih več motornih vozil. Aleksej je s pomočjo odvetnika vložil tožbo, s katero je zahteval povračilo premoženjske škode zaradi izgube preživljanja in nepremoženjske škode za duševne bolečine zaradi smrti starih staršev. Povračilo celotne škode je zahteval od voznika Dejana, za katerega je presodil, da je najbolje plačilno sposoben. **Opredelite se do argumentov, ki jih je Dejanov odvetnik navedel v odškodninski pravi.**

- a. **Aleksej ni upravičen zahtevati odškodnine za premoženjsko škodo zaradi izgube preživljanja, saj ga stara starša po Družinskem zakoniku nista bila zavezana preživljati;**

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- b. **Aleksej ni upravičen zahtevati odškodnine za nepremoženjsko škodo za duševne bolečine zaradi smrti starih staršev, saj so v 180. členu OZ osebe, ki so upravičene do odškodnine zaradi duševnih bolečin zaradi smrti bližnjega, določene taksativno (zakonec, otroci, starši, sorojenci in zunajzakonski partner), vnuk pa ne sodi v ta krog;**
-
-

Primer 25

Družba Zidarstvo d.o.o. z objavami po raznih forumih in socialnih omrežjih širi neresnične trditve o konkurenčni družbi Hitre gradnje d.o.o., zlasti da je konkurentovo delo nestrokovno, nekvalitetno, nezanesljivo in v nasprotju s predpisi in standardi, da je bil konkurent večkrat spoznan kršitve zakonodaje v raznih inšpekcijskih postopkih ter da je vpleten v razna koruptivna dejanja, ki jih preiskuje Komisija za preprečevanje korupcije. Zaradi teh trditvev so nekateri največji naročniki storitev družbe Hitre gradnje d.o.o., s katerimi je družba v preteklih letih stalno poslovno sodelovala, prenehali sodelovanje. Direktor družbe Hitre gradnje d.o.o. se obrne na vas z vprašanjem, kaj lahko stori, da bo

Primer 26

Sedemnajstletni Boris je bil nekega dne kot mopedist poškodovan v prometni nesreči (odprt zlom leve goleni). Borisa so urgentno pripeljali v javno bolnišnico, kjer je kirurg-operater storil napako v zdravljenju, in sicer ni prepoznal znakov slabe prekrvavljenosti (hladni prsti), čeprav je bilo nanjo mogoče posumiti že takoj po operaciji. Kirurg znakov slabe prekrvavljenosti ni razpoznal tudi ob ponovnem pregledu, ki ga je izvedel nekaj ur po operaciji. Motnjo prekrvavljenosti je prepoznal šele dežurni kirurg v naslednji izmeni, vendar je bilo nadaljnje ukrepanje že prepozno. Zaradi slabe prekrvavljenosti so Borisu opravili podkolensko amputacijo. Boris zahteva povračilo premoženjske in nepremoženjske škode od javne bolnišnice, pri kateri je bil zaposlen kirurg.

Sodišče prve stopnje je presodilo, da so delavci javne bolnišnice ravnali nestrokovno, in je Borisu prisodilo denarno odškodnino za nepremoženjsko škodo v višini 320.000,00 EUR (od tega 100.000 EUR za telesne bolečine, 50.000 EUR za duševne bolečine zaradi skaženosti, 20.000 EUR za strah, 150.000 za duševne bolečine zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti). Pojasnilo je, da sicer gre za bistveno višjo denarno odškodnino od do sedaj prisojenih, vendar je oškodovanec star 17 let; denar mu noge ne more nadomestiti; odškodnina naj bo v poduk zdravstvenim ustanovam in predstavlja kazen, ker dopuščajo nepravilnosti.

Argumentirajte vaše odgovore z uporabo pravnih pravil!

a. **Kakšen je namen denarne odškodnine za nepremoženjsko škodo?**

Primer 27

Pojasnite, ali bo denarna odškodnina v navedenih primerih prisojena v enkratnem znesku ali v obliki denarne rente. **Odgovore utemeljite z uporabo pravnih pravil, teorije in sodne prakse!**

- a. odškodnina za izgubljeni zaslužek oškodovanca med zdravljenjem;

-
-
-
- f. odškodnina za premoženjsko škodo zaradi trajno povečanih potreb oškodovanca, ki kot invalid I. kategorije živi v najetem stanovanju v tretjem nadstropju v stavbi brez dvigala;

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- g. odškodnina za nepremoženjsko škodo.
-
-

Primer 28

Damir se je s svojo prijateljico Tino nekega dne odpravil v knjižnico, da bi si sposodil Obligacijski zakonik s komentarjem. Ko sta se spuščala po stopnicah, je Damir padel in se hudo poškodoval. Vzrok za padeč je bilo poškodovano mesto na stopnišču, ki ga hišnik knjižnice, kljub izrecnemu navodilu nadrejenega, več dni ni popravil.

Damir je s tožbo zahteval odškodnino za pretrpljeno premoženjsko in nepremoženjsko škodo od knjižnice, ki je v postopku navajala, da: je ob vhodu v knjižnico obešeno obvestilo, da knjižnica ne odgovarja za stvari uporabnikov in za drugo premoženjsko ali nepremoženjsko škodo, ki bi jo uporabniki utrpeli v prostorih knjižnice; hišnik ni zaposleni knjižnice, ampak delo opravlja po pogodbi o delu (podjemni pogodbi), zato knjižnica zanj ne odgovarja; tudi če bi knjižnica odgovarjala za hišnika, je nadrejeni hišnika večkrat opozoril na poškodovano mesto na stopnišču ter mu je naročil, da to čimprej sanira, torej knjižnici ni mogoče očitati nobene krivde.

Opreделите se do vseh argumentov knjižnice.

-
-
- b. Katere predpostavke odškodninske obveznosti mora Natalija dokazati, da bo uspela s svojim zahtevkom?

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- c. Ali se bo lahko Jože ekskulpiral odškodninske odgovornosti s sklicevanjem, da je škoda nastala zaradi poplav?

- d. S katerim predpisom poleg OZ je urejena odgovornost za škodo, ki je nastala zaradi izlitja motornega olja? Na kratko pojasnite temeljne značilnosti odgovornosti te ureditve.

Primer 31

Družba TDO d.o.o. se ukvarja s proizvodnjo motornih vozil. Motorna vozila izdelujejo serijsko, in sicer vsak dan s pomočjo različnih strojev izdelajo prek 100 osebnih avtomobilov. Anton je kupil osebni avtomobil. Zaradi strojne napake pri izdelavi avtomobila so mu kmalu po tem, ko se je odpeljal od prodajalca, odpovedale zavore. Anton se ni mogel izogniti nesreči in je trčil v ob cesti parkiran avtomobil. Sodišče je ugotovilo, da je do napake prišlo ob strojni izdelavi, tako da je vsakršna krivda izključena. Prodajalec se je Anteju opravičil in mu ponudil izročitev novega avtomobila, ni pa želel povrniti škode, ki jo je Ante povzročil na parkiranemu avtomobilu.

Argumentirajte z uporabo pravnih pravil!

a. Za kakšno vrsto odgovornosti gre?

Primer 33

Jure je lastnik velikega psa Flokija. Ko je Floki nekega dne videl in zavohal svojega velikega sovražnika Albina (lastnika sosednje hiše), ki je nenajavljen vstopil na dvorišče, je podivjal in ga ugriznil. Psa ni mogel ukoriti niti Jure, katerega je v običajnih okoliščinah pes pridno poslušal. Albin je povračilo nastale premožensjske in nepremožensjske škode zahteval od Jureta, ki se je branil z argumentacijo, da je ustrezno poskrbel za potrebno varstvo in nadzorstvo psa, in sicer je pred dvoriščem železna ograja in napis »pozor hud pes«, pes pa je varoval svoj teritorij.

Argumentirajte z uporabo pravnih pravil!

Pojasnite razmerje in razliko med odgovornostjo imetnika živali po prvem in drugem odstavku 158. člena OZ. Kateri odstavek pride v poštev v konkretnem primeru? Ali bo Jure odgovarjal za nastalo škodo v celoti ali delno?

Primer 34

Zvonko je zagnan aktivist varstva okolja. Ker se nikakor ni strinjal z ravnanji oblasti, ki je povsem zanemarjala okolje in naravo, je nekega dne vlomil in povsem uničil vikend, ki je v lasti Uroša, predsednika Vlade Republike Slovenije. Ocenjena škoda je bila 100.000,00 EUR.

Ker je Zvonko sposobno prikril sledove svojega ravnanja, je policija šele sedem let kasneje posumila, da je dejanje storil on, zaradi česar je bila zoper Zvonka vložena obtožnica za kaznivo dejanje poškodovanje tuje stvari po drugem odstavku 220. člena KZ-1. Upokojeni Uroš je s tožbo v pravnem postopku zahteval povračilo škode od Zvonka. Zvonko je v postopku ugovarjal, da je odškodninska terjatev zastarala, saj je od nastanka škode minilo več kot pet let, Uroš pa je zatrjeval, da je bila škoda povzročena s kaznivim dejanjem, čas, ki je določen za zastaranje kazenskega pregona, pa se še ni iztekel. **Odgovorite in utemeljite.**

- a. **Ali lahko pravdna sodišče samostojno odloči o obstoju kaznivega dejanja kot o predhodnem vprašanju?**

- b. V kazenskem postopku je bila izdana obsodilna sodba. Ali je civilno sodišče vezano na kazensko obsodilno sodbo? Če ste odgovorili da, pojasnite, kaj to pomeni za konkretno odškodninsko pravdo?

Primer 36

Dejan je kupil starejše stanovanje v Mariboru, da bi ga obnovil in prodal za višjo ceno. Z izvajalcem je sklenil podjemno pogodbo za brušenje parketa in polaganje keramike v kopalnici. Stranki sta se dogovorili, da mora biti delo opravljeno do 30. 4. 2024.

Izvajalec ni opravil svojega dela v dogovorjenem roku. Dejanu je sporočil, da parketa ne bo mogel zbrusiti, ker se mu je pokvaril brusilni stroj, keramiko pa je položil s 14 dnevno zamudo, saj je bil njegov delavec zaradi bolečin v križu, ki so nastopile po sklenitvi pogodbe, skoraj tri tedne v bolniškem staležu.

Dejan je dan pred sklenitvijo podjemne pogodbe z nakupovalko Heleno sklenil prodajno predpogodbo, v kateri je bilo dogovorjeno, da bosta stranki sklenili prodajno pogodbo za stanovanje za kupnino 220.000 EUR takoj potem, ko bo stanovanje obnovljeno, najpozneje pa 15. 5. 2024, sicer lahko Helena odstopi od prodajne predpogodbe. Ker stanovanje ni bilo obnovljeno v dogovorjenem roku, je Helena odstopila od prodajne predpogodbe, Dejan pa je moral poiskati drugega kupca, od katerega je iztržil 50.000,00 EUR manj, kot bi prejel od Helene. Dejan je s pomočjo odvetnika vložil tožbo, s katero je od izvajalca zahteval povračilo škode zaradi kršitve pogodbe.

a. **Ali se lahko izvajalec razbremeni odgovornosti? Utemeljite!**

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- ii. izvajalca ni nikoli obvestil o svoji nameri nadaljnje prodaje stanovanja, ima pa registrirano dejavnost nakupa in prodaje nepremičnin?

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- iii. izvajalca ni nikoli obvestil o svoji nameri nadaljnje prodaje stanovanja, ima pa registrirano dejavnost nakupa in prodaje nepremičnin?

-
- iv. v uvodnih določbah podjemne pogodbe je določeno, da Dejan namerava predmetno stanovanje prodati.
-
-
-
-
-
-
-

Primer 37

Tone se je z violinistko Klavdijo dogovoril, da bo na njegovi poroki izvedela dvourni nastop. Tone je podpisal pogodbo, ki jo je pripravila Klavdija. V pogodbi je tudi določilo, da Klavdija ne odgovarja za škodo, ki bi Tonetu nastala, če ne bi izvedla svojega nastopa. Na dan poroke je Tone poklical Klavdijo. Izvedel je, da se Klavdija nahaja na morju, in da je pozabila nanj. Tone je bil primoran poklicati drugega (dosti dražjega) violinista.

Argumentirajte različne situacije z uporabo pravnih pravil:

- a. Ali Klavdija odgovarja za škodo glede na sklenjeno pogodbo?
- b. Kako bi na odgovornost Klavdije vplivalo dejstvo, da je namenoma sprejela drug (bolje plačan) nastop?
- c. Kako bi bilo v primeru, če Klavdija ne bi izvedla nastopa zaradi hude bolezni?

Pri svoji argumentaciji upoštevajte pravna pravila glede odgovornosti za neizpolnitev pogodbenih obveznosti, veljavnosti izključitvenih klavzul in možnih razlik med namerno in nenamerno kršitvijo pogodbe.

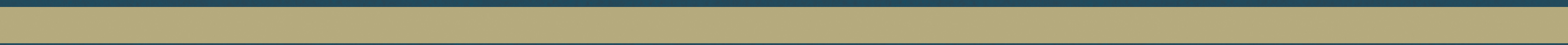

**POVRAČILNE
(OBOGATITVENE) OBVEZNOSTI**

1. Študijski koraki:

1: predelajte šesto video predavanje v Moodle UM, naslovljeno »**Povračilne (obogatitvene) obveznosti**«. Posebno pozornost namenite predpostavkam, razlikam in relacijam med posameznimi zahtevki ter razlagam zahtevkov na primerih.

2: preglejte predpisano literaturo v Moodlu, ki dopolnjuje vsebine predavanja. Priporočamo, da ob tem ustvarjate miselne vzorce, ki vam bodo pomagali vizualizirati in organizirati informacije. Nato lahko te miselne vzorce dopolnite s krajšimi zapiski, ki vam bodo prišli prav pri reševanju vprašanj in primerov.

2. Zakaj to študiramo?

Razumevanje kvazikontraktov, kot so kondikcija, verzija in gestija, vam bo omogočilo, da prepoznate situacije, v katerih pride do neupravičene obogatitve, in da razumete predpostavke za obogatitvene zahtevke. S tem boste pridobili zmožnost pravilnega umeščanja teh zahtevkov v širši kontekst obligacijskih razmerij, kar je bistveno za razumevanje in reševanje konkretnih pravnih problemov, s katerimi se boste srečali tako v nadaljnjem študiju kot tudi v pravni praksi.

3. Samopreverjanje znanja:

kviz 4: najprej rešite Kviz 4 v Moodlu, ki pokriva snov šestega predavanja. Ta kviz vam bo pomagal preveriti, koliko ste usvojili ključne pojme in koncepte iz predavanja.

odgovarjanje na teoretična vprašanja: Po reševanju kviza odgovorite na teoretična vprašanja v tem študijskem gradivu. Imate dovolj prostora, da odgovore oblikujete v obliki miselnega vzorca ali pa odgovorite v stavčnih zvezah. Priporočamo, da najprej poskusite odgovoriti brez pomoči gradiv, nato pa se preverite in dopolnite svoje odgovore s pomočjo zapiskov in literature.

reševanje primerov: ko se lotite reševanja praktičnih primerov, iščite podobne primere v sodni praksi. Primerjajte svoja stališča in argumentacijo s tistimi iz sodne prakse. Tako boste poglobili svoje razumevanje in razvili sposobnost argumentiranja. Primeri, ki vam bodo manj jasni, bodo poglobljeno obravnavani na vajah, kar vam bo omogočilo dodatno razjasnitev.

4. Dodatna podpora:

postavljanje vprašanj: če med delom naletite na kakršnekoli nejasnosti ali imate dodatna vprašanja, jih zabeležite in nam jih pošljite po elektronski pošti, ali jih izpostavite na naslednjih predavanjih oziroma vajah. Proaktivno postavljanje vprašanj vam lahko pomaga razjasniti nejasnosti in poglobiti vaše razumevanje snovi.

5. Priporočeni rok za predelavo:

Priporočamo, da to poglavje predelate v roku 7 do 10 dni, da ohranite kontinuiteto učenja in se pravočasno pripravite na naslednje poglavje.

S tem zaključujete Študijsko gradivo pri predmetu Obligacijsko pravo - II, ki pokriva zelo pomembne institute, kot so odškodninske obveznosti in kvazikontrakti, ki jih umeščamo med neposlovne obveznosti. Ti instituti pa so tudi tesno povezani s poslovnimi obveznostmi, saj igrajo ključno vlogo pri urejanju pravnih razmerij v primerih, ko je pogodba na primer razveljavljena zaradi neizpolnjenih predpostavk ali ko pride do kršitev obveznosti iz veljavne pogodbe. Spoznavali boste, da sta tako odškodninska obveznost kot tudi kondikcija civilnopravni sankciji, ki sta povezani tako s stipulacijsko kot tudi s solucijsko fazo.

Zato Vam priporočamo, da po potrebi ponovno poslušate 3. predavanje "**Stranke v obligacijskih razmerjih in sklepanje pravnih poslov ter posledice kršitev v stipulacijski fazi**" in si ogledate tudi 8. predavanje "**Napake v solucijski fazi - kršitev pogodbe**" v Moodle, da boste bolje razumeli, kako se te vsebine medsebojno povezujejo. S tem boste pridobili celovitejši vpogled v obligacijska razmerja, kar vam bo v pomoč pri razumevanju in uporabi teh znanj v praksi. Ustrezna predelava tega gradiva vam zagotavlja trdno podlago za razumevanje nadaljnjih in bolj specifičnih tematik v obligacijskem pravu.

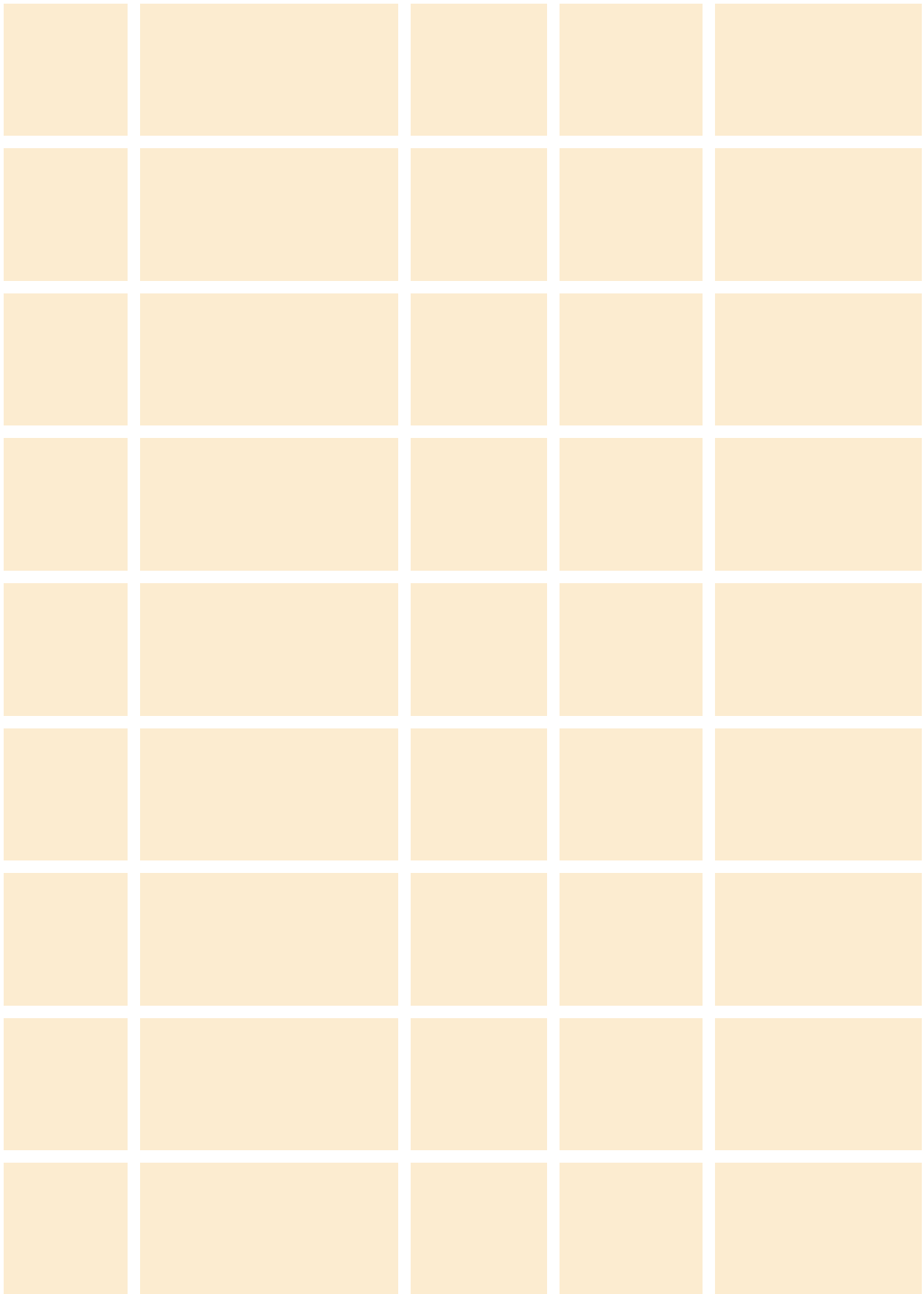
*"Človek, ki lovi dva zajca
hkrati, ne ujame nobenega."
— Konfucij*

Osredotočenost in predanost enemu cilju sta ključni za uspeh. Ko se razpršimo na preveč nalog ali ciljev hkrati, pogosto izgubimo smer in učinkovitost. Pomembno je, da se osredotočite na eno nalogo, jo temeljito obvladate in šele nato nadaljujete na naslednjo. Z jasnim fokusom in usmerjenim delom boste dosegli veliko več, kot če bi poskušali narediti vse naenkrat. Zapomnite si, da je prava moč v osredotočenosti na eno stvar naenkrat. Želimo vam veliko uspeha in napredka v nadaljnjem študiju!

MOJ NAČRT DELA

Obligacijskega prava se ne osvoji
v enem dnevu. **Sprostite se.**
Obvladajte današnji dan. In to
ponavljajte vsak dan. **Odličnost**
ni dejanje, je navada!

Datum	Tema	Predelano (X / ✓)	Ponovljeno (✓, ✓, ...)	Zanimivo (Z) Težko (I) Nezanimivo (N)

24

2.1 Teoretična vprašanja

1. **Kaj so kvazikontrakti? Kateri instituti sodijo med kvazikontrakte in kakšna je nomotehnična ureditev teh institutov v OZ?**

---

2. **Pojasnite delitev na kondikcije in verzije, kot je uveljavljena v teoriji in sodni praksi.**

---

c.   condictio ob turpem causam;

---

d.   condictio indebiti;

---

e.   *condictio causa data causa non secuta*;

---

f.   *condictio ob causam finitam*.

-
-
7. Pojasnite vsebino vrnitvenega in obogatitvenega načela. Katero načelo je uveljavljeno v slovenskem pravu?

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
8. Ali lahko prikrajšanec prosto izbira med vračilom neupravičeno pridobljenega v naravi (naravna restitucija) in nadomestitvijo vrednosti dosežene koristi (civilno oziroma denarno restitucijo)? Odgovor utemeljite.
-
-
-

---

9. Kako je v OZ urejeno vračilo plodov in plačilo zamudnih obresti od neupravičeno pridobljenega?

---

10. Kako je v OZ urejeno povračilo stroškov, ki jih je imel pridobitelj v zvezi z neupravičeno pridobljenim?

---

11. V kakšnem roku zastara obogatitveni zahtevki? Odgovor utemeljite z navedbo pravne podlage.

---

c. nedopustna gestija;

---

d. zavedna nepristna gestija;

---

16. Kakšne so pravice in kakšne obveznosti gestorja pri dopustni gestiji?

---

17. Kakšne so pravice in kakšne obveznosti gestorja pri dopustni gestiji?

a. Reparacije = povračilne (obogatitvene) obveznosti.

Drži

Deloma drži

Ne drži

-
-
-
- c. Tisti, ki kaj plača, čeprav bi moral vedeti, da ni dolžan, ne more zahtevati nazaj, ker je privolil v prikrajšanje.

Drži

Deloma drži

Ne drži

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- d. Gestija je dovoljena, če je nujna ali koristna ali če poslovodja brez naročila (gestor) ne ve, da opravlja posel nekoga drugega.

Drži

Deloma drži

Ne drži

-
-
-
-
-
-
-
-
-
- e. Gestor ima naslednje dolžnosti: nadaljevalna dolžnost, notifikacijska dolžnost, edicijska dolžnost, dolžnost obračuna in dolžnost skrbnega ravnanja.

Drži

Deloma drži

Ne drži

- f. Gestor, ki je v vsem ravnal, kot je treba, ima pravico do plačila za trud, tudi če pričakovani uspeh ni bil dosežen.

Drži

Deloma drži

Ne drži

---

18. **Pojasnite, ali gre v navedenih primerih za kondikcijski zahtevek, za verzijski zahtevek ali za poslovodstvo brez naročila. **Odgovor utemeljite.****

- a. Sodelavki Ivana in Mojca sta se nekega dne odpravili na malico na Poštno ulico v Mariboru. Po končanem obroku sta prejeli račun v višini 30 EUR. Dogovorili sta se, da bo račun poravnala Mojca, medtem ko ji bo Ivana »fliknila« 10 EUR. Pri nakazilu je Ivana pomotoma Mojci »fliknila« 1.000 EUR;
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-
-
- b. Goran je nekega dne na dvorišču našel neznanega psa pasme nemški ovčar. Da bi našel lastnika, je na družbenih omrežjih objavil slike najdenega psa. Medtem je zanj skrbel, ga nahranil in napojil, pri čemer so mu nastali stroški v višini 150 EUR;
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

- c. Katarina je članica Pravniškega društva v Mariboru. Čeprav meni, da je že poravnala članarino za leto 2024, ne more najti potrdila o plačilu, zato članarino za vsak slučaj še enkrat poravnava. Nekaj dni kasneje najde potrdilo o plačilu;
-
-
-

-
-
-
-
-
-
- d. Darovalec Bojan je zaradi grdega vedenja in večkratnih žalitev preklical darilno pogodbo, po kateri je podaril bratu Štefanu svoj avtomobil;

-
-
-
-
-
-
- e. Ivana nekega dne na podstrešju najde staro torbico znamke Gucci. Prepričana, da gre za mamino torbico, jo odnese v trgovino, da bi jo osvežili, in za to plača 240 EUR. Kasneje izve, da je torbica tetina;
-
-
-
-
-
-

-
-
-
- f. Ivana nekega dne na podstrešju najde staro torbico znamke Gucci. Prepričana, da gre za mamino torbico, jo odnese v trgovino, da bi jo osvežili, in za to plača 240 EUR. Kasneje izve, da je torbica tetina;
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

- g. Marko je opazil, da je streho sosedove hiše popolnoma uničila toča. Zavedajoč se, da bo sosed odsoten več mesecev in da bi preprečil nadaljnjo škodo, je z izvajalcem sklenil pogodbo o popravilu strehe in mu tudi plačal.
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Primer 2

Peter in Maša sta se v letu 2005 poročila in preselila v Mašino staro kamnito podeželsko hišo, ki jo je dobila po darilni pogodbi od svojega očeta. Za obnovo in opremo hiše sta bila potrebna znatna finančna sredstva (73.520,00 EUR), ki jih je prispeval Peter iz svojega posebnega premoženja. Peter in Maša sta se ločila v letu 2019. Peter je s tožbo od Maše zahteval, da mu na podlagi 48. člena Stvarnopravnega zakonika (SPZ) plača znesek v višini 73.520,00 EUR (vrednost vlaganj) iz naslova neupravičene obogatitve.

Izvedenec finančne stroke je v postopku ugotovil, da je bila tržna vrednost nepremičnine v letu 2007 pred obnovo 173.517,30 EUR, na dan cenitve (23. 12. 2019) pa skupaj z vsemi vlaganji 191.087,30 EUR. Razlika med tržnima vrednostnima nepremičnine pred in po obnovi oziroma t. i. večvrednost nepremičnine je torej znašala 17.570,00 EUR. Izvedenec je namreč pojasnil, da se je od leta 2008 do konca leta 2015 vrednost nepremičnin zaradi globalne krize izjemno znižala. Izvedenec je hkrati ugotovil, da je tržna vrednost Petrovih vlaganj z upoštevanjem amortizacije 56.341,00 EUR.

Primer 4

Štefanija je sosedi Martini obljubila, da ji bo v zameno za skrb in pomoč zapustila hišo, v kateri živi. Martina je skladno z njunim dogovorom Štefaniji nudila pomoč v gospodinjstvu in pri delu na vrtu, ji pospravljala hišo, likala, prala, kuhala, skrbela za osebno higieno, Štefanijo vozila k zdravniku ipd. V zadnjih dveh letih življenja je bila Štefanija v celoti odvisna od Martinine pomoči, saj je potrebovala pomoč pri odvajanju in menjavi plenice, prav tako je potrebovala varovanje zaradi slabega psihičnega stanja (demence). Štefanija nikoli ni napisala oporoke, zato je celotno njeno premoženje, vključno s hišo, podedoval njen sin Tomaž.

- a. Ali lahko Martina zahteva povrnitev stroškov za pomoč in postrežbo in če da, s kakšnim zahtevkom? **Odgovor utemeljite.**

- b. **Tomaž je v postopku ugovarjal, da je Martina izpolnjevala, čeprav je vedela, da ni dolžna, zato je skladno s 191. členom OZ privolila v prikrajšanje. Ali ima prav?**

Primer 5

Družba Šola d.o.o. je želela povečati svojo prodajo. Zato je na šolske zvezke natisnila fotografijo Luke Dončiča, ki jo je ta objavil na svojem Instagram profilu. Prodaja zvezkov se je bistveno povečala, tako da je na ta račun družba ustvarila 20.000 EUR dobička.

Luka Dončič za uporabo svoje fotografije v te namene ni dal nobenega soglasja. Ali lahko za uporabo fotografije zahteva kakšno nadomestilo? Navedite člen, na katerega bi se lahko skliceval, in pojasnite, ali gre za kondikcijski ali verzijski zahtevek. **Odgovore utemeljite.**

Primer 6

Miha je z družbo Hlajenje in gretje d.o.o. sklenil pogodbo za dobavo, montažo in zagon dveh notranjih enot klimatskih naprav ter s tem povezan priklop notranjih enot na že obstoječo zunanjo enoto. Delavci družbe Hlajenje in gretje d.o.o. so prišli k Mihi, mu dobavili in opravili montažo dveh notranjih enot klimatske naprave, niso pa opravili priključitve na zunanjo enoto in vzpostavitev hlajenja ter gretja prek skupnega klimatskega sistema.

Primer 7

Katja je nekega dne padla pri hoji po stopnicah stanovanjske hiše Branke, in sicer tako, da je stopila na ročaj lopate, ki je bila odložena na stopnicah. Ob tem se je telesno poškodovala. Sodišče prve stopnje je njenemu odškodninskemu zahtevku ugodilo, odločitvi pa je pritrdilo tudi drugostopenjsko sodišče. Na podlagi pravnomočne sodbe drugostopenjskega sodišča je Branka plačala Katji odškodnino v višini 16.000 EUR, hkrati pa jo je obvestila, da je zoper pravnomočno sodno odločbo vložila predlog za dopustitev revizije, in da si v primeru uspeha z izrednim pravnim sredstvom pridržuje pravico zahtevati vrnitev plačanega zneska.

Vrhovno sodišče je čez slabo leto ugodilo predlogu za dopustitev revizije, nato pa čez slabi dve leti Brankini reviziji ugodilo in Katjin tožbeni zahtevek v celoti zavrnilo. V tem času je Katja že porabila nakazan denarni znesek za plačilo rehabilitacije po operaciji, tako da od nakazila nima nobene koristi več.

- a. **Na podlagi sodbe Vrhovnega sodišča želi Branka vrnitev zneska, ki ga je izplačala na podlagi spremenjene sodbe sodišča druge stopnje v višini 16.000 EUR. Ali bo uspela s svojim zahtevkom? Odgovor utemeljite.**
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Primer 8

Janez (najemodajalec) in Miran (najemnik) sta sklenila najemno pogodbo za nedoločen čas za poslovni prostor na Ljubljanski ulici v Mariboru. Nekega dne je Miran z družbo Renovacije d.o.o. sklenil pogodbo za obnovo poslovnega prostora v vrednosti 20.000,00 EUR. Ker Miran ni plačal opravljenih del v pogodbenem roku, je družba Renovacije d.o.o. vložila predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine (računov), vendar je bila izvršba zoper Mirana neuspešna, ker ni imel nobenega premoženja.

Ali lahko družba Renovacije d.o.o. zahteva plačilo za opravljena dela od Janeza (najemodajalca)? Pri odgovoru upoštevajte, da je Miran sklenil pogodbo za obnovo poslovnega prostora brez vednosti in soglasja Janeza (najemodajalca). **Odgovor utemeljite!**

Primer 9

Gašper (posojilodajalec) in Monika (posojilojemalka) sta dne 18. 4. 2018 sklenila posojilno pogodbo, po kateri je Gašper posodil Moniki 10.000,00 EUR za obdobje 5 let. Monika se je zavezala vrniti posojilo z obrestmi (6 % letno) do 18. 5. 2023, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

Ker Monika ni izpolnila svoje obveznosti v dogovorjenem roku in tudi po Gašperjevem pozivu ni vrnila posojila, je Gašper s pomočjo odvetnika vložil tožbo. Zahteval je vračilo posojila skupaj s pripadajočimi pogodbenimi in zakonskimi obrestmi. Monikin pooblaščenec je v postopku ugovarjal, da Monika ob sklenitvi pogodbe ni bila sposobna razumeti pomena in posledic svojega ravnanja, kar je potrdil tudi sodni izvedenec medicinske stroke. Navedel je še, da je posojilna pogodba zaradi Monikine nesposobnosti razsojanja nična, Gašperjev povračilni (kondicijski) zahtevek pa je v vmesnem času zastaral (346. člen OZ), saj je nična pogodba absolutno neveljavna od začetka, ničnost učinkuje sama po sebi (*ipso iure*), brez kakršnega koli akta, zato začne zastaralni rok teči z dnem sklenitve nične pogodbe.

Primer 10

Bruno je nekega dne opazil, da soseda mesec dni ni doma in je zelenica v njegovem dvorišču precej visoka. Ker bi mu prav prišel kakšen dodaten evro, se je odločil, da bo pokosil sosedovo zelenico. Pri tem je uporabil svojo kosilnico in gorivo, zelenico pa je kosil približno 5 ur. Ko se je sosed vrnil z dopusta je vesel opazil, da je zelenica pokošena, saj tako ne bo potreboval naročevati in plačevati storitve košnje.

Bruno je sosedu povedal, da je on pokosil zelenico in da je poleg dela porabil tudi 10 EUR za nakup goriva. Sosed Brunu ne želi plačati niti za gorivo, niti za delo.

Nataša

SAMEC BERGHAUS

Dr. Nataša Samec Berghaus je izredna profesorica na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru in članica Katedre za gospodarsko pravo, kjer predava predmete: Obligacijsko pravo, Pravo trga kapitala in vrednostnih papirjev, Civilno materialno pravo: izbrane teme ter Pravo trga kapitala EU in pravila odgovornosti. Njeno raziskovalno delo na področju prava, ki traja že več kot dve desetletji, obsega široko področje obligacijskega prava, poleg tega pa tudi pravo trga kapitala, prevzemov družb in korporacijsko pravo (predvsem preučevanje Good Corporate Governance) ter tudi medicinsko, energetska in okoljsko pravo. Vodila in sodelovala je pri številnih raziskovalnih projektih in programih ter objavila številne znanstvene članke, kakor tudi štiri znanstvene monografije.

A poleg raziskav in akademskih dosežkov jo vodi predvsem strast do poučevanja. Kot nekdo, ki še vedno pridobiva nova znanja, razume, da pot učenja ni vedno lahka. Dolga leta je predavala po klasični metodi, kar ji je pogosto onemogočalo sprotno spremljanje napredka študentov. Pogrešala je povratne informacije in možnost refleksije o tem, koliko snovi študentje

dejansko uspejo razumeti in si zapomniti v daljših predavanjih. Tudi na vajah je bilo sodelovanje pogosto pomanjkljivo, saj se študentje niso vedno uspeli dovolj pripraviti, kar je vplivalo na njihovo učinkovitost. Zato je v zadnjem času začela uvajati sodobnejše metode, kot so obrnjeno učenje, kvizi, interaktivni videoposnetki in digitalna gradiva. Ker študentom zagotavlja predavanja v digitalni obliki, jih želi s tem študijskim gradivom spodbuditi k uporabi rokopisa, oblikovanju miselnih vzorcev ter izdelavi lastnih zapiskov. Njena vizija je opolnomočiti bodoče pravnike, da bodo pravila znali uporabljati pošteno in v korist družbe, zlasti za zaščito tistih, ki jih pravo pogosto spregleda. Želi, da bi študentje skozi njena predavanja in gradiva pridobili ne le znanje, ampak tudi samozavest in spretnosti, ki jim bodo koristile na življenjski poti.

Klemen
DRNOVŠEK

Klemen Drnovšek je asistent za civilno in gospodarsko pravo na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru. Za doseženo najvišjo povprečno oceno generacije je prejel nagrado GRAWE Excellence Award ter Rektorjevo nagrado za najboljše študijske uspehe študentov Univerze v Mariboru. Na Univerzi v Mariboru je zaposlen kot vodja Oddelka za pravne, kadrovske in splošne zadeve ter je predsednik Pravniškega društva v Mariboru. Poleg izvajanja pedagoške dejavnosti in dela v praksi se strokovno in znanstveno raziskovalno udejeuje in svoje prispevke objavlja v različnih strokovnih in znanstvenih revijah ter zbornikih s področja pogodbenega prava, odškodninskega prava, javnega naročanja, okoljskega in delovnega prava. Je doktorski kandidat na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru in pod mentorstvom izr. prof. dr. Nataše Samec Berghaus piše doktorsko disertacijo z naslovom "Vloga instituta spremenjenih okoliščin pri pravični prerazporeditvi poslovnih tveganj".

Andrej
BITRAKOV

Andrej Bitrakov je diplomiral in magistriral na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru, kjer je trenutno zaposlen kot asistent za obligacijsko pravo in pravoznanstvo. Za opazne študijske uspehe, in sicer za najvišjo povprečno oceno v generaciji na univerzitetnem študijskem programu prve stopnje in magistrskem študijskem programu druge stopnje, je prejel več priznanj dekana Pravne fakultete Univerze v Mariboru in Rektorjevo nagrado za najboljše študijske uspehe študentov Univerze v Mariboru. Poleg delovnega mesta asistenta je zaposlen v Centru za pravne in splošne zadeve Univerze v Mariboru, kjer se ukvarja s pogodbenim pravom, nepremičninskim pravom, delovnim pravom, pravom varstva osebnih podatkov in številnimi drugimi področji. Aktivno se strokovno in znanstveno raziskovalno udejeuje in svoje prispevke objavlja na različnih pravnih področjih, med drugim na področju obligacijskega prava, prava intelektualne lastnine, prava nepremičnin in delovnega prava.

ŠTUDIJSKO GRADIVO PRI PREDMETU OBLIGACIJSKO PRAVO – II: ODŠKODNINSKE IN POVRAČILNE OBVEZNOSTI INTEGRIRANI ŠTUDIJSKI PRIPOMOČEK Z NALOGAMI IN USMERITVAMI

NATAŠA SAMEC BERGHAUS, ANDREJ BITRAKOV, KLEMEN DRNOVŠEK
Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta, Maribor, Slovenija
natasa.samecberghaus@um.si, andrej.bitakov@um.si, klemen.drnovsek@um.si

Študijsko gradivo je zasnovano kot integrirani pripomoček za študente prve stopnje univerzitetnega študijskega programa Pravo na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru, ki obiskujejo predmet Obligacijsko pravo. Gradivo je namenjeno podpori obrnjenemu in problemsko orientiranemu učenju, pri čemer vključuje teoretična vprašanja, trditve in praktične primere, s katerimi študentje poglobijo razumevanje obravnavane snovi. Vsako poglavje nudi usmeritve za študij, pregled ključnih pojmov in naloge za utrjevanje znanja. Gradivo pomaga študentom razvijati analitične sposobnosti in pravno razmišljanje, kar je bistveno za uspešno reševanje pravnih problemov tako med študijem kot v kasnejši karieri. Poleg priprave na izpit pri predmetu Obligacijsko pravo je gradivo koristno tudi za poglobljanje znanja pri drugih predmetih s področja civilnega in gospodarskega prava.

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.pf.2.2025](https://doi.org/10.18690/um.pf.2.2025)

ISBN
978-961-286-905-2

Ključne besede:
obligacijsko pravo,
splošni del obligacijskega
prava,
načela obligacijskega prava,
razvrstitev obveznosti,
sklepanje pravnih poslov,
napake v stipulacijski fazi

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.pf.2.2025](https://doi.org/10.18690/um.pf.2.2025)

ISBN
978-961-286-905-2

STUDY MATERIAL FOR THE COURSE LAW OF OBLIGATIONS – II: COMPENSATION AND REIMBURSEMENT OBLIGATIONS, INTEGRATED STUDY TOOL WITH TASKS AND GUIDELINES

NATAŠA SAMEC BERGHAUS, ANDREJ BITRAKOV, KLEMEN DRNOVŠEK
University of Maribor, Faculty of Law, Maribor, Slovenia
natasa.samecberghaus@um.si, andrej.bitrakov@um.si, klemen.drnovsek@um.si

Keywords:

law of obligations,
general part of the law of
obligations, principles of
the law of obligations,
classification of
obligations,
formation of legal
transactions,
defects in the stipulation
phase

The study material is designed as an integrated tool for undergraduate law students at the Faculty of Law, University of Maribor, attending the course Law of Obligations. The material supports flipped and problem-based learning methods, incorporating theoretical questions, statements, and practical examples that deepen students' understanding of the subject matter. Each chapter provides study guidelines, an overview of key concepts, and exercises to reinforce knowledge. The material helps students develop analytical skills and legal reasoning, which are essential for successfully solving legal problems both during their studies and in their future careers. In addition to preparing students for the Law of Obligations exam, this material is also useful for deepening knowledge in other subjects related to civil and commercial law.

Univerza v Mariboru

Pravna fakulteta